

Izhaja vsak torek in petek  
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo  
uredništvu lista »Mir« v Celovec,  
Pavličeva ulica šte. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure  
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani  
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

# MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-  
pisom: Upravništvu lista »Mir« v  
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se  
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.  
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-  
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIII.

Celovec, 22. septembra 1914.

Št. 42.

## Velikanska bitka na Francoskem.

V bližini Pariza vihrajo krvavi boji, ki so morda odločilnega pomena. Berolinski listi poročajo, da se je bitka pri Parizu začela dne 6. septembra. Bojna fronta je dolga nad 250 km, na obeh straneh se bori skoraj poldrugi milijon vojakov. Nemci, ki so v Belgiji in severni Francoski pod vodstvom generala Klucka neverjetno hitro prodirali proti Parizu, so zadeli na močne francosko-angleške združene čete, ki so ogrožale nemško desno krilo, Kluckovo armado, da jo obkolijo. Zato se je Kluck umaknil proti rekama Aisne in Oise in zavzel nove pozicije, kjer se uspešno brani proti francoski premoči. Izgube so seveda na obeh straneh velikanske, ker se Francozi branijo in napadajo s trdovratnostjo, ki bi je po prvih bitkah, ki so jih izgubili, ne bi pričakovali, nemška armada je pa znana kot hrabra in vztrajna. Po mnenju nemških vojaških krogov je smatrati francoski načrt, poraziti nemško desno krilo, za ponesrečen. Gibčnost nemške armade je naravnost neverjetna. Zato bodo znali nemški poveljniki vselej v pravem času razvrstiti svoje armadne sile, kakor je potrebno.

Pač pa se zdi, da Francozi na svojem desnem krilu ne bodo vzdržali nemškemu navalu, dočim se bitka v centru še ne odločuje. Iz Berolina prihaja namreč uradno poročilo Wolffovega urada: 13. in 4. francoski armadni zbor in deli nadaljne divizije so bili včeraj južno od Noyona odločilno pobiti in so izgubili več baterij.

Dočim je na ruski meji opaziti odmor, divjajo za Pariz najljutejši boji in se oči vseh ozirajo tja, kakšna da bo odločitev, ki je nedvomno v marsikaterem oziru odločilnega pomena.

Vztrajnost nemške armade je veliko večja kakor vztrajnost omehkušene francoske armade, in zato je up opravičen, da bo po silni bitki zmaga nemške naše zaveznice popolna!

## Poročila iz vojne.

### NEPREMAGANA ARMADA DANKLOVA.

Dunaj, 18. septembra. Iz vojnega poročevalnega stana se uradno poroča: General konjenice Viktor Dankl je 14. septembra izdal armadno povelje.

Vrta prva armada je izredno težavno operacijo sijajno izvršila. Pri Krasniku in pred Lublinom ste Ruse odločilno premagali. Potem ste se bojevali dva tedna podnevi in ponoči s sovražnikom, ki je stal v postojankah, podobnih trdnjavam in ste njegove neštivilne napade vedno uspešno odbijali! In ko so se Rusi vsak dan ojačevali in končno dosegli najmanj dvakrat tako veliko število kakor mi, smo svoje napade prostovoljno ustavili, da bi se naprej bojevali, ramo ob rami z našimi drugimi armadami, ki se nam pridružujejo.

Tudi pohod preko močviria (blato) in gozdove v okraju Tanew je zahteval od Vas vseh strašansko veliko. Pa s pomočjo Vaše vztrajnosti in trdovratnosti se je tudi to posrečilo in so se Rusi komaj upali, vzemirjati Vaše pohode, in tako stoji nepremagana prva armada danes v okraju, kakor ji je zapovedano.

Zahvaljujem se vsem vojakom junaške prve armade za to, kar je dosedaj v vsakem oziru velikega dovršila. Vojska je dosedaj od nas veliko zahtevala. Tudi v bodoče ne bo drugače! Toda Vi vojaki prve armade, bodete vse stanovitno in uspešno premagali v blagor domovine, v proslavo Njega Veličanstva našega presvetlega cesarja in kralja.

× × ×

### NEMŠKA SODBA O NAŠI VOJSKI.

Kolin, 18. septembra. »Kölnische Volkszeitung« piše o bitki pri Lvovu: Avstro-ogrski generalni štab mora kriti dolgo gališko mejo, Rusi pa so si mogli, ker so že zgodaj začeli mobilizirati, izbrati mesto za ofenzivni (napadalni) sunek in na en kraj postaviti svoje glavne moči. To se je pa sedaj zenačilo, ker je sedaj znano, kje da je ruska glavna moč. Seveda je stvar našega zvestega zaveznika tudi naša stvar. Rusija bi se motila, če upa, da v nobenem oziru ne moremo s tem položajem računati. Kljub vsemu temu ostane dosedanja bitka pri Lvovu za Avstro-Ogrsko velik vojaški čin izrednega pomena. Boj celih devet in potem še šest dni zaporedoma v vsej svetovni zgodovini nima primere. Tako velika odporna sila in vztrajnost nasproti velikanski premoči nam mora izsiliti največje spoštovanje.

× × ×

### NAJNOVEJŠI BOJI V GALICIJI.

Dunaj, 19. septembra. (Koresp. urad.) Uradno se poroča: Vršil se novo grupiranje naše armade na severnem bojišču. Osamljen napad neke ruske divizije dne 17. septembra je bil krvavo odbit. Na vzhodni strani ležeči mali vojaško utrjeni most pri Sieniavi, katerega so od naše strani branili le maloštevilni oddelki, je prisilil Ruse, da so razprostrli dva svoja armadna zbora in težko artiljerijo v bojno črto. Ko je trdnjava izvršila svojo nalogo, so jo naše čete prostovoljno zapustile.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, generalni major.

\* \* \*

Sieniava leži 25 km severno od Jaroslava, ki je utrjeno mesto severno od Przemysla.

× × ×

## Podlistek.

### Vožnja po bojišču pri Lvovu.

Vojni poročevalec, ki si je smel z nekaterimi tovariši pod vodstvom polkovnika pl. Hoena ogledati bojno črto petdnevne bitke pri Lvovu, opisuje v budimpeštanskem »Villagu« svoje doživljanje: Nemogoče je pregledati dolgo bojno črto, ogledati si moreš le posamezne točke, večje ali manjše sektorje, da dobiš pojem o ogromnosti strašne igre, ki se pred teboj odigrava.

Naši avtomobili se naglo bližajo bojišču; tu pa tam nas ustavljajo črnovojniške straže ter zahtevajo, da jim povemo klic in geslo. Skoraj zaslišimo v daljavi gromenje topov, pred nami se pojavljajo vedno gostejše kolone tréna in municijskih vozov. Dolge vrste kmečkih vozovik prevažajo na svojih preprostih vozih velike množine kruha in konzerv, mimo nas ropotajo zakurjene poljske kuhinje, prijeten vonj nam vdarja v nos, toda že ga prežene gosta megla prahu, ki se dviguje od naglo drdrajočih municijskih vozov. Transportno črto ščitijo črnovojniške straže, razstavljene v presledkih od sto do sto korakov. Paralelno z nami se giblje dolga vrsta sanitetnih avtomobilov v strogem redu. Vozovi so še prazni.

Bližamo se vasi; hišice so po večini razdejane, šrapneli in granate so raztrgali

strehe, nekatere hiše so zgorele. — Vedno jasneje postaja gromenje, tu pa tam že razločujemo posamezne strele. Z vasi ni izginilo življenje, otroci se igrajo v cestnem prahu, in iz marsikaterega dimnika napol razrušene hiše se mirno kadi dim. Ljudje so se privadili gromenju, šrapnelom in krogam, privadili celo strašnemu prizoru, ki se nam nudi za vasjo: sedem obešenih špijonov na drevju; poleg črnih obrazov izdajalcev se rumenijo hruške in jabolka.

Le še par kilometrov je do bojne črte. Avtomobili se ustavijo; moramo izstopiti. Peš gremo po ravnem polju naprej. Tu pa tam stoji vojna kuhinja, vprežni konji se mirno pasejo po travi. Od bojne črte sem že prihajajo sanitetni vozovi z ranjenci. Peklenska pesem topov, v kateri razločujemo strahoviti bariton težkih havbic jih spremlja na njihovi poti. Na horizontu se pojavljajo beli oblaki, ki spremljajo kakor vesele zastavice smrtonosni polet šrapnelov. Pred nami štrlijo razvaline lepega gradu, ki so ga razrušile granate. Na desno pluje v azurju balon, privezan k svoji postaji. Na levi se počasi pomika četa lahko ranjenih vojakov v najbližjo sanitetno postajo. Tu in tam dirja jezdec čez polje. Drugače vse prazno. Kje se bije bitka? Le njen šum udarja na naše uho, čet ne vidimo.

Pred nami je gozd. Šrapneli stresajo svoj strašni dež v drevje, šum te smrtonosne toče nam pretresa živce. Na levi zagledamo četo pehote, ki se z nasajenimi

bajoneti žene k naskoku. Ne vemo odkod in kam. Pred njo vidimo oddelek kavalerije, v ostrem galopu se je zagnal na sovražno četo. Izgine nam izpred oči. Na prazni ravnini je obležalo nekaj ranjencev, valja se par konj. Od nekod se bližajo sanitetni vojaki.

Na desni, na nizkih bregovih stoji naša artiljerija. Ne vidimo je, slišimo le njeno eksaktno delovanje. Gromenje topov sedaj nekoliko pojema, Rusi se očitno umikajo. Mimo nas švigajo ordonance z novimi povelji.

Že smo na kraju, kjer so se še včeraj borile naše in ruske čete. Ob cesti globoki jarki, kjer so še včeraj ležali Rusi, katere so med tem naše čete potisnile nazaj. V jarkih slama; tam leži razbita svetilka, tam zopet kos obveze, zabojček za konzerve, bajonet, raztrgana čepica. Počasni stopamo naprej. V travi leži mrtvec. Roke krčevito stisnjene, v obrazu stoje poteze, vsa bojna srditost je še v njem. V naglem teku se nam bliža lovec. »Le naprej, Rusi se že umikajo,« nam kliče. Prasketanje pušk, regljanje mitraljev postaja redkeje. Na obzorju se dvignejo gosti črni oblaki. Rusi so zažgali vas. S holmov na desni prihajajo artiljerijske kolone, očitno se pomikajo na nove, sovražniku bližje pozicije. V zraku je še vedno žvižganje in šumenje, jeklene smrtne tice letajo tudi še nad nami.

Moramo nazaj. V vasi, skozi katero se vračamo, se je utaborila sanitetna postaja.

## NADVOJVODA LEOPOLD SALVATOR V OGNJU.

Dunaj, 18. septembra. (Kor. ur.) »Neues Wiener Tagblatt« priobčuje sporočilo nekoga ranjenega topničarskega častnika, iz katerega izhaja med drugim, da si je nadvojvoda Leopold Salvator, ki se mudi kot generalni topničarski inšpektor na severnem bojišču, s svojo neposredno udeležbo na bojih, svojo popularnost, ki jo uživa že leta v armadi, še povečal. Nadvojvoda se ni menil za nevarnost ter je stal opetovano v najhujši toči šrapnelov. S svojo neomajno mirnostjo je moštvo naravnost navdušil.

## GENERAL BOROVIĆ ARMADNI POVELJNIK.

Košice, 16. septembra. (Ogrski kor. ur.) General Svetozar Borović, dosedanji poveljnik košičkega armadnega zbora, je sporočil nekemu tukajšnjemu vojnemu kuratu, da so se polki njegovega zbora naravnost sijajno bili in da mu je žal, da zapuščata hrabri zbor, ker ga je cesar imenoval za armadnega poveljnika. General Borović pristavlja: »Trdno smemo pričakovati, da bodo naše operacije končale vsekozi srečno in ugodno.«

## VALJEVO V NAŠIH ROKAH.

Budimpešta. Ogrski dopisni urad poroča: Naše čete, ki so vdrle iz Zemuna, so osvojile Valjevo in prodirajo proti Krajuvcu. Srbi so imeli velike izgube.

× × ×

## Z NEMŠKO-FRANCOSKEGA BOJIŠČA.

### Ugodna poročila o nemški armadi.

Berolin, 18. septembra. (Urad.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan naznanja danes dopoldne: 13. in 4. francoski armadni kor in deli neke divizije so bili včeraj južno od Noyona odločilno premagani in so izgubili več baterij.

Sovražnikovi napadi proti različnim mestom na fronti so se krvavo ponesrečili. Ravnotako je bil odbit tudi napad francoskih lovcev na grebenu Vogež v Brenschaltu. Pri zavzetju Chateau-Brimontu pri Reimsu je bilo 2500 ujetih. Tudi sicer smo na bojnem polju zajeli sovražnika in zaplenili topove, katerih število še ni dognano.

Vzhodna armada nadaljuje svoje operacije v pokrajini Suwalki. Deli armade korakajo proti trdnjavi Osowiec.

### Bitka na desnem nemškem krilu še neodločena.

Berolin, 18. septembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča od velikega generalnega štaba iz velikega glavnega stana z dne 17. septembra zvečer: V bitki med rekama Oise in Maas končna odločitev še vedno ni padla, gotovi znaki pa kažejo, da popuščata sovražnikova odporna sila. Z veliko bravuro pod-

Zdravniki se pridno pri delu. Naši ranjenci se kažejo močnejši in skupine lahko ranjenih se živahno pogovarjajo med seboj. Vse jezike monarhije je slišati. Skozi vas prihaja transport ruskih ujetnikov. Izgledajo dobro ter so očitno zadovoljni, da se nahajajo v naših rokah. Naglo nas odnašajo naši avtomobili zopet nazaj v mirno zatišje glavnega tiskovnega stana.

Vojni poročevalec »Pester Lloyd« opisuje vtis šrapnelovega ognja: Za nas nevidno strelja nekje ruska baterija. Žvižgajoč letijo šrapneli čez plan. V zraku se razpočijo. Pokaže se oblček belega dima, zasliši se kratek pok in takoj na to sikajo neštete krogle iz eksplozivnega izstrelka po zraku.

Od časa do časa zagromi granata po tleh. V črnem oblaku se dvigne prah, prst, kamenje, in globoka vdrčina zazeva. Mi opazujemo, kako si ruske baterije iščejo vedno nove cilje: vsi strelji lete nekaj časa na našo artiljerijo, potemzopet na naš tren in končno skušajo doseči balon, ki plava nedaleč od nas v zraku. Zdi se, kakor bi ruske baterije z ognjenimi prsti tipale po pokrajini, enkrat sem, enkrat tja.

Pri povratku smo opazovali naše čete. V dolgih, krvavih bojih izmučene, dostikrat po cele dni živeče ob samem kruhu, ker ni bilo časa pojediti kaj gorkega, izgledajo sijajno in z vsakega obraza sije odločnost in bojaželjnost.

vzet francoski poizkus, predreti skrajno desno nemško krilo, se je končno popolnoma ponesrečil. Sredina nemške armade pridobiva počasi, pa sigurno na tleh. Na desnem bregu reke Maas so poizkusili Francozi izpad iz Verduna, bili pa so z lahkoto zavrtni.

## Razno iz vojne.

### KOLERA V NIŠU.

Solun, 15. septembra. (Kor. ur.) V Nišu je izbruhnila kolera. Dognali so številne slučaje te bolezni. V Bitolju silijo Srbi tudi 45 letne može k vojaški službi.

### NEVTRALNOST ITALIJE.

V zadnjem času so se vršile v Rimu in drugih večjih mestih velike demonstracije, katere so prirejali italijanski nacionalisti in republikanci. Italijanska vlada zatrjuje, da je take prireditve ne morejo premotiti. Sedanji kabinet stoji na stališču, da odgovarja v danem položaju striktna nevtralnost interesom države. Dokler ne grozi Italiji na Balkanu ali v Adriji nikaka škoda, tako dolgo sploh ni povoda razmišljati o spremembi dosedanje smeri italijanske zunanje politike. Vlada se zaveda, da odobrava to njeno stališče ogromna večina italijanskega naroda.

### TURČIJA IN GRŠKA.

Rimski »Messagero« pravi, da na podlagi zanesljivih informacij lahko zagotovi, da je Turčija opustila misel na vojno proti Grški. Resne grožnje Anglije in popolni neuspeh potovanja ministra Talaat-bega v Sofijo in v Bukarešto, so prekrizale načrte Enver-bega in njegovih somišljenikov.

### FRANCOZI MOLILJO. — VOJSKA NAUČILA PARIŽANE MOLITI.

Iz Gensa se poroča: V nedeljo dne 12. septembra so v cerkvi Notre-Dame molili za srečen izid vojske. Pobožnosti se je do 30.000 oseb udeležilo. Trgi in ceste okoli cerkve so bili polni ljudi. V cerkev so prišli vsi poslanci, generalni svetniki, častniki in uradniki, ki bivajo v Parizu. Med procesijo so nosili relikvije Turkosi. Po procesiji je podelil kardinal Amette apostolski blagoslov. Parižani so sklicali: Sveta Genovefa, varuj nas! Podeli nam zmago. Cerkev so sploh prenapolnjene. Tempelj prej vsemo-gočne framasonske lože »Grand Orient« je zastražen, ker se boje napadov nanj.

### PARIŽANI PROSIJO IVANO D' ARC ZA POMOČ. PROPOVED KARDINALA AMETTE-A.

Bolonja 17. septembra. (Privatno.) »Avenired d'Italia« opisuje službo božjo v pariški katedrali Notre Dame za zmago francoskega orožja. Že na vse rano je drvela nepregledna množica proti stolnici, gospe v mnogih slučajih v žalni obleki. Ko je v katedrali zaoril resni spev:

Dieu des victoires  
Dieu de clémence  
Sauvez la France!

(Bog zmag, Bog dobrotljivosti, čuvaj Francijo!) — je vse ljudstvo v cerkvi in okrog nje spremljalo to veličastno himno. Ko se je na vratih prikazal beli kip Ivane d' Arc, ovit z zgodovinsko zastavo, je začela množica navdušeno klicati in ponavljati prošnjo: »Osvoboditeljica domovine, reši nas!« Potem je petje utihnilo in na glavnem vходу se je prikazal s svojim spremstvom kardinal Amette, ki je imel cerkveni govor. Izvajal je, kako so človeške vrline nerazdružljive od vere. Poveljeval je hrabrost, disciplino in požrtvovalnost živih, proslavljal je umrle ter jih priporočal božji milosti. Prosil je poguma in moči, da bo mogoče prenašati vse skušnje in vse trpljenje. Končno je povabil ljudstvo, da hvali Gospoda, ki naklanja vojskam zmage.

### BOJI PROTI ZRAČNEMU BRODOVJU.

Boj proti zračnim ladjam in letalom sploh se more vršiti na tri načine: da jih obstreljuje topništvo, da se jim škoduje z ognjem pehotnih čet in slednjic z enakim orožjem, to je z oboroženimi letali ali vodljivimi baloni. Obstreljevanje zračnih ladij po artiljeriji je tako težavno, da dosedanja sredstva pomorskega in poljskega topništva

v to ne zadostujejo. Za boj proti sovražniku v zraku rabimo torej posebne topove, ki so tako sestavljeni, da obvladujejo veliko polje na kvišku (najmanj 70 stopinj), velik obseg za streljanje na levo in desno (celi krogi do 360 stopinj), končno so pa tudi tako urejeni, da se lahko smer streljanja, oziroma merjenja vsak hip predrugači. Naprave za merjenje, to je: za uravnava strelav morajo biti take, da je mogoče tudi cilju, ki se z največjo hitrostjo premika, stalno slediti. Neobhodno potrebno pa je tudi, da se strelji čim hitreje oddajajo drug za drugim. V ta namen imajo moderna branila proti sovražniku v zrak avtomatična zapirala. Da letijo projektili čim dalje in da zadenejo z največjo možno gotovostjo, za to je poskrbljeno z veliko hitrostjo, s katero krogla zapuščata topovo cev, in pa z dolgimi cevmi.

Ker je pri navpičnih streljih težko opazovati uspehe streljanja, je potrebna posebna municija, ki omogoča, da se vidi pot poleta, pa seveda služi tudi prvemu namenu streljanja, to je, da zadene. Tudi postopanje pri streljanju je čisto posebno, kajti sovražna letala vidimo navadno le za hip in premikajo se zelo hitro. Vsled tega je le redko kdaj mogoče, da bi se šele po izstrelitvi lahko opazljivih nabojev določila prava mera in uravnava, kakor se to godi pri stalnih, nepremičnih tarčah. Pri streljanju v zračne višave je treba opazovati učinek prvega strela, hitro preceniti in izmeriti daljavo tarče, vpoštevati potrebne korekture ter potem naglo zaporedoma oddati več strelav v domnevno višino in na stran, proti kateri se tarča pomika, to se pravi: treba je celo polje »pokositi«. Opazovanje gorečih strelav omogoča popravke v računih.

Premer cevi je različen in se ravna po namenu dotičnih topov: meri od 3.7 do 10.5 centimetrov. Iz taktičnih ozirov je nujno potrebna čim večja gibčnost takih topov, da je mogoče, približati se sovražniku. Lažje je bojovati se proti pripetim in pristo gibljivim balonom, ker se prvi gibljejo le v eni prostorni smeri, drugi pa v dvojni.

Skoro vse države imajo svoje posebne sestave takih branilnih topov. Nemčija ima svoje izvrstne Kruppove izdelke, Anglija topove Armstrong in Coventry, Francija topove tvrdke Schneider v Creuzotu, Rusija topove zistema Vickers, Avstro-Ogrska izdelke livarn Skoda. Strelivo za ta branila proti balonom in letalom so balonski šrapneli, kadeči se šrapneli in balonske granate. Balonski šrapneli so najstrahovitejše in aviatikom ter aeronavtom najnevarnejše strelivo. Z enim takim strelom poseješ prostor, širok 300 in 700 metrov globok! Dimni šrapnel ima posebno primes, ki napravlja gost dim, tako da je lahko opazovati smer in učinek strela. Balonska granata ima posebno netilno snov, ki ima nalogo, delovati zlasti proti plinu, s katerim so baloni napolnjeni. Vse vrste nabojev se razlete gotovo že v poletu na kvišku, tako da ne ogrožajo lastnih čet.

Ogenj iz navadnih in strojnih pušk tudi lahko — o tem ni dvomiti — vsled množine strelav, ki jih je možno istodobno ali zaporedoma oddati, hipno zelo učinkuje. Čim se pa sovražnik umakne v primerno višavo, mu taki strelji ne morejo več škoditi.

Kar se tiče boja z enakim orožjem, obstoji v tem, da se z naših zračnih letal ali vozil mečejo bombe na sovražnika ali pa da se nanje strelja s trojnimi puškami. Glede bomb je pač težko in le slučajno, če more braneči aviatik doseči tako stališče, da bi lahko sovražno letalo z njimi uspešno obmetaval. Velike važnosti pa so lahke strojne puške, armirane na hitrih letalih. Anglija je izvršila v tem oziru jako uspešne poizkušnje. Dotična strojna puška je tako preprosta, da lahko tudi navaden vojak z njo ravna. Na Francoskem, tako poročajo, nameravajo proti nemškimi letalom mobilizirati zračne oklopnice. Bomo videli, če se posreči!

## Ranjenci.

### Ranjeni Korošci v Inomostu.

Moßegger Janez iz Grabštajna, 4. dpp. (rana na čelu); Rutnik Anton iz St. Janža na Mostiču, 7. pp., 9. stotnija (strel v roko); Jernej Blaž iz Žitarevasi 8. p. l. b. (strel v levo koleno), Feldner Rajmund iz Celovca 4. dpp. (strel v levo roko); desetenik Kaiser

Anton, Rožek, 7. pp., 9. stot. (šrapnel v križu in strel v levo nogo); Mirnik Franc iz Št. Vida ob Glini 7. pp. (strel v ramo); Pisquet Valentin iz Bistrice na Zili 4. dpp. (strel v levo stegno); Standtmann Valentin, Sattendorf, 8. p. l. b. (strel v levo nogo); Schnabel Štefan, Brnca, 7. pp. (strel v desno stegno); Werkl Miha, Grebinj pri Velikovcu, 4. dpp. (strel skoz roko); Winkler Jožef, korporal, Celovec, 7. pp., 9. stot. (strel v desno stegno). Bezdek Jožef 8. p. l. b. (strel v roko); korpor. Albert Lesjak 7. pp. (strel v prst); Posačnik Alfonz, Šmartin na Dholici, 7. pp., 2. st. (strel v levo nogo); Franc Kramer, 7. pp. iz Št. Petra pri Celovcu (strel v roko in nogo).

**V bolnišnici sester elizabetink v Celovcu.** Seiler Jožef pp. 7., 7; Rauch Peter pp. 7., 4; Janez Ackerer pp. 7., 2; Staba Janez pp. 7., str. p. odd. 1.; korporal Tomaž Steiner pp. 7., 7.; korporal Frid. Wankmüller pp. 7., 7.; četovodja Ferd. Krenkl pp. 7., 12.; Janez Hofer dpp. 4.; Jožef Rudolf dpp. 4., 3.; Tomaž Zibret dpp. 4., 2.; Ignacij Edlinger dpp. 4., str. p. odd. 1., 4.; Franc Leitner dpp. 4. 8.; Karel Blaznik dpp. 4., 4.; Jožef Traninger pp. 7., 3.; des. Andrej Žgonc p. l. b. 9., 4.; Anton Zalaznik dpp. 4., 2. nad. stot.; Aleš Kašpurc pp. 7., 2.; m. k.; des. Matija Radl pp. 7., 7.; Anton Stermic dpp. 4., 3.; Fric Kröl dpp. 4., 8.; Jožef Furijan dpp. 4., m. str. 2., 2.; Sima Ludovik pp. 7, 7; Jož. Stornig pp. 7, 2. Poleg teh je še več ranjencev od drugih polkov. Vsi ranjenci dobivajo od samostana vso oskrbo brezplačno.

**Ranjeni Korošci v Ljubljani.** V domobranski bolnišnici v Ljubljani so sledeči bolniki in ranjenci iz Koroškega in Štajerskega: Arbeiter Tomaž, dpp. 4, nad. k. 3, z Brda pri Šmohoru, obstreljen; Kalar Jožef, dpp. 4, 4 k., revmatizem; Kašpar Peter, dpp. 4, nad. k. 2 iz Tinž pri Velikovcu, obstreljen; Kašpurc Jakob, dpp. 4 iz Pokrč, rana z bajonetom; Kaufman Jožef, desetnik, dpp. 4, bolan; Robin Ludovik, nad. rez. dpp. 4, roj. v Št. Štefanu pri Šmohoru, bolan; Sluban Janez, dpp. 4, p. k. 7, ranjen od šrapnela; Šoklič Janez, nad. rez., dpp. 4, komp. 3, obstreljen; Sirol Franc, nad. rez. dpp. 4, revmatizem, Škof Jakob, nad. rez. dpp. 4, k. 5, srčna hiba; Pogačnik Valentin, dpp. 4, nad. k. 2, bolan.

**Ranjenci v Ljubljani.** Dne 17. septembra je došlo v Ljubljano 1290 ranjencev. Ranjenci 17. pešpolka so bili prav dobre volje in so pripovedovali, da je podpolkovnika Hrašovca zadel šrapnel, da pa ne vedo, ali je samo ranjen ali mrtev. Med ranjenimi je bil Jožef Jošt iz Pliberka. Med došlimi ranjenci je bilo tudi 6 Rusov, ki so bili prav zadovoljni, da so v avstrijskih rokah. O pravem vzroku vojske niso prav nič vedeli.

**Ranjenci s severnega bojišča.** V Eggenbergu pri Gradcu je ranjenec Jožef Kuchling od 7. pp. (prestreljena roka); inf. Anton Novak dpp. 4. (bolan); Franc Rabič pp. 7. (opekline na desni roki); Maks Petraš dpp. 4 (bolan); Ferd. Simoner pp. 7.

## Težave pri vojni pošti.

Uradno se nam poroča:

Na c. in kr. vojno ministrstvo prihajajo venomer vprašanja in pritožbe zavoljo zapoznelih in nerednih dostavkov, oziroma nedostavitev, ki se pošiljajo svojcem na bojišču in narobe.

C. in kr. vojno ministrstvo je zato z noto z dne 6. septembra t. l. sporočilo ministrstvu za notranje zadeve to-le:

Državni poštni uradi kakor tudi vojna pošta imajo ukaz, da kolikorlemogoče pospešujejo pošiljatve vojne pošte na bojišče in z bojišča. V tem zmislu se je vojno ministrstvo ponovno obrnilo tudi na oskrbovalne višje poveljništvo, katero poroča, da delujejo uradi vojne pošte v najtežjih razmerah nepretrgoma.

Ljudem, ki imajo svoje na bojišču se — razumljivi nepotrpežljivosti — dozdeva delovanje vojne pošte prepočasno, česar se pa nikakor ne sme pripisovati ne kaki pomanjkljivosti organizacije vojne pošte ne načinu prevažanja, pa tudi ne morda manj živahnemu delovanju osobja, ampak edinole težavam, ki so utemeljene v vojnih razmerah. Tako vozijo vojni vlaki bolj počasi kakor drugi vlaki. Razumljivo je, da pri velikem številu vojnopoštinskih dopisnic precejšen del ni došel v roke adresatom pri armadi v dosedaj preteklem času, v

katerem so se morale vse čete vedno gibati, da dosežejo svoje postajanke tako hitro kakor mogoče, in komaj tja došle, so se morale zopet oddaljiti od nabirališč za vojno pošto; pri tem se te težave še večajo, če se čete pomikajo naprej v boju. Enake težave obstojajo seveda v smeri z bojnega polja v domovino, k čemur je pomniti še to, da pri bojnih pohodih in v bitkah čete le v redkih slučajih morejo oddati korespondence pri vojnem poštnem uradu, ker so v tem slučaju vojnopoštinski uradi prodeljeni 2. delu trena, proviantnemu trenu in smejo posamezne osebe na bojišču, da se vsebina vojnopoštinskih dopisnic cenzurira, oddajati svoje pošiljatve edinole pri vojnih poštnih uradih.

## Sveta vojska.

### S sadjem, krompirjem in žitom ravnajte posebno letos pametno!

Gotovo je čas vojske najprimernejši čas, da se praktično goji treznost v najvišji meri. Ljudje se morajo omejiti na najpotrebnejše — vsa potrata mora sedaj odpasti! Plesi in druge podobne zabave morajo biti popolnoma zabranjene! Kričanje po gostilnah in ponočno razgrajanje mora utihniti; sploh vsako ponočevanje popolnoma prenehati! Kdor bi zdaj ponoči okoli norel, zasluži, da bi ga z metlo domov napodili; če je za kaj, naj gre na vojsko; ako pa ni za rabo, naj se gre domov za peč gret!

Sadje, krompir in žito naj se ne porabi za strup (za žganje!), marveč za živež in pošteno prodajo. Že pa menda lazijo taki brezvestni sladkobesedni ljudje, ki prekuhavajo sadje, žito in krompir v veliko škodljivi in nesrečni alkohol, okrog naših kmetov ter hočejo za prav nizke cene od njih kupiti sadja, žita in krompirja. Vse prijatelje ljudstva prosimo, naj s varé ljudi pred takimi brezvestnimi tujimi gostogovornimi prekupci; s poučljivo besedo naj pa tudi zabranijo, da bi kdo v nevednosti sam sadje napačno obračal ali celo polagal živini za krmo; to bi bilo naravnost greh. — Tudi za »mošt« letos ni treba preveč sadja porabiti, ko se niti ne vé, če ne bo morda še jedi primanjkovalo.

Vsem, treznost ljubečim, zlasti pa pametnejšim našim kmečkim fantom, vsikdar radi priporočamo namesto dolgega popivanja in posedanja po gostilnah domačo **gojitev čebel in sadjerejo**. K pristopu vabi vsakogar »Slovensko čebelarstvo društvo za Koroško« (prijava sprejema g. šolski vodja Josip Jekl v Apačah, pošta Galicija, Koroško). Društveno glasilo »Slovenski Čebelar«, ki ga dobe vsak mesec člani zastonj, prinaša tako začetnim čebelarjem kakor že starejšim za plodonosno gojitev »muhe« dosti porabljenih namigljajev. — In vsak pameten gospodar, ki goji tudi sadje, naj bo naročen na strokovni list »Slovenski Sadjar« (naroča se pri upravnistvu »Slovenskega Sadjarja« v Ljubljani, Linhartova ulica šte. 12 ter stane za celo leto komaj 3 K). — V zadnjih številkah je pričel posvečati ta list prav posebno brigo sušenja sadja, ki je letos ravno najbolj pametno in potrebno. V kuhinju sadja so naši možje po krivici dostikrat sovražni; bolj sprejemljivo je za to porabo sadja ženstvo, toda ima včasih za to malo nesrečno roko. Naj bi se torej »Slovenski Sadjar« sčasoma oziral tudi na to ter obravnaval vkuhanje tako, kakor se more v naših razmerah dejansko najbolje izvršiti!

»Sveta vojska« za Koroško v Celovcu.

## Dnevne novice in dopisi.

**Slovenska duhovščina, pozor!** »Straža« poroča: »Nemški časopis »Bonifazius-Korespondenz«, ki jo izdaje prof. Avg. Galen, O. S. B., je prinesel v številki z dne 1. sept. tako nesramen napad iz peresa vseučilišnega prof. dr. Janeza Ude iz Gradca, da kaj takega o naši duhovščini do sedaj naši najhujši verski in narodni nasprotniki niso trdili. Najgrše v dotičnem članku je to, da dr. Ude izraža o slovenskih duhovnikih najgrša očitanja (veleizdajo, fanatično mišljenje, zmedene nazore o narodnem vprašanju, simpatijo z morilci itd.), ne da bi navedel kakih dokazov. Spodnještajerska duhovšči-

na je že storila potrebne korake, si najela pravnega zastopnika, ki bo tožil list, njegovega izdajatelja, urednika in dr. Udeja. Potrebno je, da tudi po vseh drugih škofijah slovenska duhovščina stori slične korake.«

**Cerkvene vesti.** Bolan leži vlč. g. dekan v Šmohoru monsgr. Ivan Držanič, c. in kr. vojaški kurat, ki se je vsled bolezni povrnil z bojišča. Bolan je na živcih in telesno oslabel. Priporoča se v molitev. Prestavljena sta gg. kaplana Viljem Hafner iz Nem. Plajberga v Sagric in Karl Schätzle iz Winklern v Št. Rupert pri Celovcu.

**Začetek šol.** Pod predsedstvom Njega ekselence gospoda deželnega predsednika se je dne 14. t. m. vršila seja glede začetka pouka v šolah na Koroškem. Šolski pouk se bo začel na ljudskih in meščanskih šolah v Celovcu 1. oktobra, v Št. Rupertu pri Celovcu v 1. in 2. razredu že 16. septembra, v okoliših po deželi na istih ljudskih in meščanskih šolah, na katerih so počitnice od 15. julija do 15. septembra, kolikormogoče ob normalnem času, na državnih srednjih šolah, na c. kr. moškem in ženskem učiteljski in mestnem dekliškem liceju v Celovcu 1. oktobra, na učnih zavodih sester uršulink v Celovcu ob normalnem času, ob slednjem terminu tudi drž. realna gimnazija v Beljaku in na c. kr. samost. gimnaziji v Št. Pavlu.

**118 ranjencev,** med njimi dva častnika, je došlo v Celovec v soboto, 19. t. m.

**Padli junaki.** V bojih pri Rava-Ruski je padel poročnik 15. dragonskega polka Herbert Konrad pl. Hötendorf, sin načelnika avstrijskega generalnega štaba barona Konrada pl. Hötendorfa. V bitki pri Grodeku je padel poveljnik 47. pešpolka, polkovnik Rikard Mayer, zadet od treh strelav.

**Marijin zavod usmiljenih sester v Gospa Sveti** je en del svojega zavoda blagodušno prepustil za rezervno bolnišnico za lahko ranjene; dne 19. sept. je došlo tja 23 lahko ranjenih vojakov.

**Izpred deželnoobrambnega sodišča.** Iz Gradca se nam poroča: Nadalje so iz preiskovalnega zapora izpuščeni: č. g. Evald Vračko, župnik v Št. Ilju v Slov. gor.; č. g. Ivan Bosina, kaplan v Sladkigori; č. g. Marko Kranjc, kaplan v Ribnici; Ivan Roškar, poslanec c. št. Jurju v Slov. gor.; J. Krištof, delavec v Mariboru.

**Naši fantje-junaki.** Slovenski rojak nam poroča z bojišča: Vsi naši slovenski fantje — do zadnjega — so junaki v pravem pomenu besede. Na bojišču znajo moliti in bojevati se z nepresegljivo hrabrostjo. Proti nemu vojaku — Spod. Štajercu — so se v bajonetnem naskoku navalili štirje Rusi; dva je pobil s puškinim kopitom, enega je podrl z bajonetom, četrtega je pa udaril za uho, da je padel, nakar ga je gnal kot vojne ujetnika. Eden izmed najmanjših — iz Gorenjskega — se je spopadel z Rusom velikanom. V levi roki puško, je skočil Rusu pod vrat in ga z desnico stresel za goltanec. V hipu se je Rus zgrudil mrtev na tla; a kmalu je tudi našega hrabrega fanta objela blede smrt. Padel je, zadet od krogle. Veliko naših fantov bo baje odlikovanih.

**Št. Janž v Rožu.** K slovesnosti na Malo Gospojnico je treba še pripomniti, da je prišla tudi iz Soče skoro največja procesija, okolo 500 ljudi, kar se je prej pomotoma izpustilo. — Od naših fantov leži Jožef Valentinč ud tukajšnjih »Orlov« ranjen v Beljaku in Valentin Antonič v Szolnoku na Ogrskem. Obadva pridna in poštena fanta.

## Darovi.

**V. izkaz darov, poslanih slovenskemu pomožnemu komiteju v Celovcu.**

Zbirka v Borljah v Zilski dolini:

Jožef Schaller, župan, Trebinja, 5 K; Martin Krejči, žup., 20 K; darovanje v cerkvi, 15 K40 vin.; Jan. Janšič, 2 K; Vinc. Šojč, organist, 2 K; Eliz. Luznik, 1 K; Antonija Rogi, 2 K; Katarina Popotnik, 2 K; Neža Druml, 2 K; Lovrenc Weber, 2 K; Luka Rauter, 1 K; Frančiška Weber, 1 K; Miha Verničnik, 2 K; Matija Fritz, 1 K; Barb. Fritz, 2 K; Uršula Verničnik, 1 K 20 vin.; Barbara Jarnik, 1 K; Jera Arbeiter, 2 K; Marija Mošič, 1 K; Katarina Pfeifer, 2 K; Uršula Stupnik, 2 K; Jakob Robin, 3 K; Ana Robin, 2 K;

Marija Robin, 1 K; Franc Robin, 2 K; Marija Fritz, 5 K; Terez. Šuler, 1 K; Apolonija Slejk, 1 K; Magdal. Waldhauser, 1 K; Jera Achatz, 2 K 40 vin.; Marija Verničnik, 1 K; Katar. Morč, 2 K; Marija Morč, 2 K; Marija Hebein, 1 K; Agata Fritz, 1 K; Neža Ravšer, 2 K, skupaj 92 K. — Zbirka občine Wernberg: Matija Vošpernik, župan, 20 K; Urban Heber, 2 K; Anton Belohuby, 1 K; Janez Weber, 1 K; Josip Romauch, 1 K; Ig. Šelander, 1 K; Jan. Serajnik, 1 K; Urban Jančnik, 1 K; Lovrenc Trupe, 2 K; Luka Lasnik, 3 K; Anton Oraš, 1 K; Anton Bernhard, 1 K; Vencel Runda, 2 K, skupaj 37 K; Jožef Fric, župnik v Dvoru, 10 K; Fr. Mihal, dekan, Žihpolje, 5 K. — Zbirka po g. proštu Randlu v Dobrlivesi: Mat. Randl, prošt, 30 K; Fr. Krašna, kaplan, 5 K; Iv. Kuchling, bogoslovec, 2 K; posojilnica v Sinčivasi, 40 K; »Katol. izobraževalno društvo«, Dobrlavas, 10 K; cerkveno darovanje v Dobrlavasi dne 16. avgusta, 28 K 46 vin.; podporno društvo za bolne duhovnike dekanije Dobrlavas, 200 K; Iv. Krajnc, p. d. Silan, 5 K, skupaj 320 K 46 vin. Posojilnica v Podravljah, 10 K; posojilnica v Št. Janžu v Rožu, 40 K; izobraževalno društvo, Rožek, 5 K; Matija Wutti, Ločilo, 10 K; bratovščina živega rožnega venca v Borovljah, 30 K. — Zbirka župnega upravitelja Mat. Weiβa v Ločah: cerkveno darovanje, 31 K; Neža Moser, 3 K; Matevž Skrbina, 3 K; Terez. Primožič, 5 K; Matevž Resman, 1 K; Terez. Hanze, 1 K; Jan. Uršič, 1 K, skupaj 45 K; Sodalitas ss. Cordis Jesu za dekanije Beljak, Šmohor in Trbiž po podpredsedniku dr. Fr. Cukala, župnik v Podkloštru, 50 K; p. Salez. Pirc, Št. Pavel v Labud. dolini, 10 K; Fr. Mikula, provizor, Šmartin na Dholici, 3 K. — Druga zbirka občine Wernberg: Lipič Ana, 4 K; Teichler Franc, Bürger Simon, po 2 K; Toff Leop., Schellander Peter, Kopajnik Gabriel, Falle Marija, Katnik Josip, Weiß Tomaž, Thaller Jan., Ambrus Egidij, po 1 K; Spicer 60 vin.; Haas Jos., Šimic Jos., Filipič Janez, po 40 v., skupaj 17 K 80 v. — Zbirka Naceta in Lojze Šelander: Šelander Nace, Šelander Lojza, Šelander Sim., Trapp Lojza, Trapp Marija, Napokoj Mili in Urša, Haš Ivana, Anderwald Simon, po 1 K; Šervicelj Fr., 3 K, skupaj 11 K; Al. Vauti, kaplan, Št. Jakob v Rožu, 5 K; Luka Kožnik, župan v Tolstem vrhu, 3 K; Mihael Turk, posestnik, Resnica, 10 K; bratovščina sv. Uršule v Gorjah, 29 K 88 vin. — Pog. V. a. c. l. a. v. u. Č. e. c. h., župniku v Galiciji na Koroškem: Neža Wutte, Fr. Žauer, Jurij Skoče, Marija Urank, po 2 K; Šimen Wutte, Janez Wutte, po 50 vin.; Ana Žauer, 40 vin., skupaj 9 K 40 vin. — Zbirka g. župnika Petra Serajnika v Št. Vidu v Podjuni: darovanje v cerkvi dne 15. avgusta, 12 K 48 vin.; Peter Serajnik, izobraževalno društvo »Danica«, bratovščina Jezus. Srca, po 10 K; Prunčeva hiša, 5 K; Liza Kuher, 2 K; Klavinja, Bukovnikova hiša, Ana Krušič, Helena Butolo, Helena Pušnik po 1 K; šolarica Matic 20 v.; skupaj 54 K 68 vin.; neimenovan v Lipi nad Vrbo 6 K; U. Limpl v Št. Pavlu v Labud. dol. 2 K; Ivana Pristovnik v Celovcu 2 K; Neža Kompoš v Hodišah 1 zavoj perila; posojilnica v Podljubelju 20 K; Mat. Weiß, Zo-

prače 6 K; Št. Jakobska posojilnica v Rožu 100 K; Ivan Nagel, župnik, Obirsko, 6 K; Iv. Sporn, župnik, Hodiše, 24 K; zbirka župnega urada Melviče v Zilski dol.: Jera Brugger, Marija Fritz, Liza Kriber po 2 K; Agata Novak, Marija Zimmermann, Kat. Vernicnik, Jan. Zwick po 1 K; Liza Malič 80 vin.; skupaj 10 K 80 vin.; zbirka dekanijskega urada v Pliberku 266 K 54 vin. (imena darovalcev sledijo); župnik Peter Serajnik v Št. Vidu v Podjuni dva zavoja obvez, ki so jih darovali: Vrankova Treza, Klavinja, Liza Kuher, Ana, Angela in Klara Jernej, Markova hiša, Blaževa, Mohorova, Furvanova in Lahova hiša.

#### Loterijske številke:

Dunaj, 12. septembra 1914: 54, 68, 5, 82, 28.  
Trst, 9. septembra 1914: 9, 87, 89, 1, 54.

#### Tržne cene v Celovcu

17. septembra 1914 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litrov (bíren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica . . . . .	35	—	36	28	22	56
Rž . . . . .	27	40	32	—	16	63
Ječmen . . . . .	—	—	—	—	—	—
Ajda . . . . .	—	—	28	—	14	—
Oves . . . . .	19	—	21	60	7	17
Proso . . . . .	—	—	—	—	—	—
Pšeno . . . . .	—	—	41	90	26	40
Turščica . . . . .	—	—	—	—	—	—
Leča . . . . .	—	—	—	—	—	—
Fižola, rdeča . . . . .	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir) . . . . .	7	—	8	—	3	60
Deteljno seme . . . . .	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko . . . . .	6	—	7	—	—	—
„ kisló . . . . .	5	40	6	20	—	—
Slama . . . . .	5	—	6	—	—	—
Zelnate glave po 100 kos. . . . .	5	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča . . . . .	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter . . . . .	—	24	—	28	—	—
Smetana, 1 „ . . . . .	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) . . . 1 kg . . . . .	2	80	3	20	—	—
Sur.maslo (putar), 1 „ . . . . .	2	60	4	—	—	—
Slanina (špeh), pov. 1 „ . . . . .	2	10	2	40	—	—
„ sur. 1 „ . . . . .	2	—	2	30	—	—
Svinjska mast . . . 1 „ . . . . .	2	20	2	40	—	—
Jajca, 1 par . . . . .	—	16	—	20	—	—
Piščeta, 1 par . . . . .	2	80	3	60	—	—
Race . . . . .	—	—	—	—	—	—
Kopuni, 1 par . . . . .	—	—	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m <sup>3</sup> . . . . .	2	80	3	40	—	—
30 „ „ mehka, 1 „ . . . . .	2	70	3	—	—	—

  

Živina	Počrez	100 kilogram.				Prignalo	Prodalo
		živa		zaklana			
		od	do	od	do		
Konji . . . . .	—	—	—	—	—	—	
Biki . . . . .	—	—	—	—	—	—	
Voli, pitani . . . . .	—	—	90	—	—	1	
„ za vožnjo . . . . .	450	520	—	—	16	9	
Junci . . . . .	280	320	—	—	13	7	
Krave . . . . .	260	560	70	74	52	26	
Telice . . . . .	340	460	—	—	3	2	
Svinje, pitane . . . . .	—	—	—	—	—	—	
Praseta, plemena . . . . .	20	54	—	—	350	260	
Ovce . . . . .	—	—	—	—	—	—	
Koze . . . . .	—	—	—	—	—	—	

\* Semenska rž.

Slovenci, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

## Izjava.

Jaz Marija Job, babica v Slovenjem Plajbergu, obžalujem, da sem gospoda provizorja Ivana Starca v Slov. Plajbergu obdoližila, da je nabiral za Srbe; tudi sicer nimam nobenega vzroka, da bi kaj očitala njegovemu obnašanju kot duhovniku.

Marija Job.



Vsem dobrotnikom našega društva naznanjamo, da je naš vneti, delavni blagajnik, gospod

## Štefan Podboj

c. kr. gimn. profesor v Celovcu in poročnik v rezervi pri 67. pešpolku

umrl dne 31. avgusta t. l. na severnem bojišču junaške smrti.

Blagega pokojnika priporočamo v blag spomin!

Podporno društvo za slovenske dijake koroške.

## V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

## Razlaganje cerkvenega leta (Slovenski Goffine).

Priredil msgr. Valentin Podgorc.

Mehko vez. K 4.—, za družnike K 3.—, po pošti 40 vinarjev več. — Trdo vez. K 5.—40, za družnike K 4.—, po pošti 40 vinarjev več.

## V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je izšla knjiga:

## Slovensko-nemški in nemško-slovenski

## slovarček.

Sestavila dr. J. Sket, c. kr. vi. sv., in Št. Podboj, c. kr. prof.

Cena v prt vezani knjigi je K 2.40, po pošti K 2.50. Dobi se v vseh knjigarnah.

# Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

# Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica K 8.000.000.

Rezervni fondí okroglo K 1.000.000.—.

Denarne vloge na knjižice se obrestujejo po

4 0/0

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davok plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predjume na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje. Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

po dogovoru od 4 0/0 naprej.